

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
Românic, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu

Foaie politică.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Dumineca.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Mormintele eroilor nostri.

Oare cine se mai gândește la ele? Și numărul lor este fără sfârșit. În vârtejul nebun al luptelor aprinse, cari fin de 2 ani de zile cu înverșunare sălbatică, mii de viteji s'au rostogolit la pământ cu suflarea înghețată. Mâna lor strângea nervos arma ucigașă, care a sămănat moartea printre dușmani. Dar în clipele agoniei sângeroase, când vibrează în misticismul vedeniilor cerești, spada cade, sălbătăcia încetează și mâinile stropite cu sânge se încleștează în frazele rugăciunii din urmă șoptită cu evlavie și credință mântuitoare. Cu gândul la ai lor, la soții și la copiii, se sting acești eroi, departe de vatra strămoșească în pământ dușman.

În învălmășeala luptelor satanice, ei sunt îngropați cu graba dictată de situația strategică, și arareori preotul e în măsură să facă slujba pogrebăniei ca acasă în satul lui. De aceea câți dintre vitejii nostri, gândindu-se la moarte, nu vor fi recitat versurile poetului Coșbuc:

„Cu douăzeci de odată la groapă ne vor duce
Și ban e domnul de-om avea la cap o cruce“.

Tot ce puteau dori, era lemnul crucii la căpătâiul mormântului, semnul de biruință și de mântuire. Tovarășii lor nu uitau să le împlinescă rugămintea din urmă, oricât de primedios ar fi fost focul tunurilor. Dar multe din aceste cruci au rămas fără inscripție și astfel eroii de sub umbra lor se pierd în negura aspră a necunoscutului. Câtă durere nemărginită irământă inima celor rămași în urmă, văzându-se lipsiți și de singura mângâiere pământească de-a plânge pe mormântul îndepărtat al iubitului lor. Ei sunt siliți să se mulțumească cu amintirea lor, cu slujbele iertătoare ce le face preotul în sfântul altar al bisericii din sat, încălziți de nădejdea învierii cei de apoi, când sufletele celor adormiți se vor vedea și se vor împreuna din nou în bucuria Tatălui ceresc.

Dar când împrejurările îngăduie, camarazii de luptă nu uită să așeze pe cruce în slove citete și numele eroului, care a căzut făcându-și datoria către țară și împărat. Acest fapt are o deosebită însemnătate, pe de-o parte fiindcă vestește lumii gloria și vitejia strămoșească a neamului nostru, iar pe de altă parte se dă posibilitatea celor de-acasă să cunoască mormântul celui ce s'a stins departe de ei. Cândva ei vor putea străbate cu trenul în acele locuri străine, spre a vărsa lacrimi de durere și de regrete pe mormintele iubite, căci lacrimile alină suferințele și ușurează sufletele zdrobite...

Pentru aceea, suntem mulțumitori vrednicului locotenent și bun prieten al nostru d-lui *Stefan Boieriu* dela regimentul 31, pentru serviciul prețios ce-l face istoriei noastre și întristateilor familii românești, trimițându-ne o lungă listă de eroi, căzuți în feroasele lupte ale războiului îngrozitor ce sguduie pământul zilelor noastre.

Dl Boieriu ne anunță în scrisoarea sa, că mormintele sunt bine îngrijite, iar cimiterul, unde-și dorm somnul de veci iubiții nostri frați, este închis și ferit de devastare. Cimiterul este așezat lângă orașul *Pruzana*. Ori cine ar dori să se intereseze mai de aproape de mormântul vr'unui erou, să se adreseze la: *K. u. K. Reserve Spital. Strjy Etappenpost 148*, de unde va primi deslușiri amănunțite.

Iată tristul pomelnic al iubiților nostri eroi:

Reg. de infanterie Nr. 2.

1. Irimie Săbău
2. Alexandru Codra
3. Gheorghe Barbu
4. Nicolae Grancea
5. Ion Farcaș
6. Ion Bochiș
7. Ion Muntean.

Reg. de infanterie Nr. 31.

1. Nicolae Ștefănuțiu
2. Gheorghe Gabor.
3. Gheorghe Făcăleț
4. Ion Stoinescu
5. Petru Burcea

6. Gheorghe Boieriu
7. Gheorghe Câmpianu
8. Nicolae Ciora
9. Toma Albu, sergent
10. Ion Urdea
11. Ion Dezi
12. Izidor Dan
13. Petru Gavrilă
14. Ion Băilă
15. Ion Niculae
16. Iosif Jianu
17. Gheorghe Avram
18. Ion Reit
19. Petru Tătulea.

Reg. de infanterie Nr. 50.

1. Vasile Lup
2. Ion Sălăjan
3. Vasile Anușca
4. Vasile Oana
5. Simion Crișan

Reg. de infanterie Nr. 51.

1. Maxim Rus
2. Nicolae Rețea
3. Teodor Barnuț
4. Ion Ferent
5. Ion Marinceaș
6. Nicolae Popa
7. Alexandru Joményi
8. Petru Pap
9. Ion Mirca
10. Pascu Teban
11. Teodor Mărincaș
12. Ion Bărsan.

Reg. de infanterie Nr. 62.

1. Ilie Mocar
2. Gheorghe Crăciun.

Reg. de infanterie Nr. 63.

1. Simion Băban
2. Ion Rus
3. Vasile Bozga.

Reg. de infanterie Nr. 64.

1. Simion Răsiga
2. Petru Borzea
3. Nicolae Lădar
4. Adam Russai
5. Ion Curpenar
6. Ion Tomeț
7. Petru Bolcan
8. Nicolae David
9. Valeriu Cip
10. Ilie Ivan
11. Teodor Bulzescu
12. Adam Dag
13. Moise Băcilă
14. Petru Ștefan
15. Nicolae Popa
16. Serafim Todea
17. Ion Homorogean
18. Ion Muncan.

Train-Division Nr. 12.

1. Moise Muțiu.

Sapeur-Batalion Nr. 12.

1. Ion Safta.

Reg. de artilerie de câmp Nr. 34.

1. Vasile Boboia.

Artilerie Zeugs Kompanie Nr. 12.

1. Aurel Oltean.

Din partea noastră rugăm pe bunul Dumnezeu să-i așeze în corturile

dreptilor, trimitând orfanilor rămași în urmă mângâiere și ocrotire. Iar pe ofiterii nostri îi rugăm cu toată insistența, ca urmând exemplul locotenentului Boeriu, să adune cu toată grija și stăruința numele eroilor români, ale căror cruci simple le va opri privirea obosită în drumurile grele pe care le vor străbate în țările roșite de sângele românesc. Căci e de-o mare importanță istorică, să cunoaștem cât se poate mai deplin și mai exact, *zgulduitorul pomelnic național* al neamului nostru.

Lămuririle lui Grey și ale lui Poincaré asupra războiului și păcii.

Mărturisirile făcute de Grey unui reprezentant al ziarului „Daily News” sunt socotite în cercurile bine informate, ca o dovadă, că Grey se simte foarte atins de învinuirea ce i se aduce lui și Antantei pentru prelungirea războiului. E în deosebire cunoscut că politicieni englezi de seamă — dacă nu chiar hotărâtori — pe vremea aceea, erau cât p'aci să facă ministerului englez, aceleași învinuiri. Aplicarea de-a judeca în felul acesta lucrurile și scăderea însuflețirii pentru război se simte în cercurile tot mai largi ale poporului englez.

Oricum ar sta lucrurile Grey face tot ce-i stă în puteri să se scuture de învinuirea ce i se aduce pentru prelungirea războiului.

Cu atât mai mult trebuie să se vorbească despre prelungirea zadarnică a războiului, acum când din vorbele lui Grey se vede lămurit, că Anglia nu mai urmărește ținte pozitive și de-ale ei, și că *aplicată să spună condițiile pe lângă care ar lega pace.*

De altfel în cuvintele lui Grey întregul ton ar trebui să ne izbiască, că și conținutul care urmărește scopuri de propagandă. Secretarul de stat al Angliei vorbește mai prevăzător și mai cumpănit, decât o făceau cu câteva luni înainte ceilalți politicieni englezi. Părerea lui Grey, că războiul ar fi putut fi încunjurat, și că politica din afară a Angliei nu se poate niciodată împăca cu a puterilor centrale, ne pare mai mult năroadă, decât revoltătoare. Grey stăruie mult să se lapede de brutalitățile cele mai volnice și respingătoare, cari nu de mult formau condițiile de pace ale celor mai multe programe engleze. *Mai ales nu mai găsește cu ease să mărturisască pe față, că nu are de gând să zdrobească Germania și să îndobăzolească monarhia Austro-ungară.*

Un program însă n'a voit să dea secretarul ministerului de externe al Angliei și de planul lui de a încredința curmarea războiului unei conferințe internaționale, avem tot dreptul să ne îndoim. Convingerea aceasta ne-o întărește și vorbirea lui Poincaré către refugiații din Lotharingia aflători în Nancy. Președintele republicii franceze nici nu vrea să audă de ideea unei astfel de conferințe, cu toate că e în interesul lor, ca cu privire la încheierea păcii să nu se pună pe punct de vedere contrar cu Englezii. În cuvântarea sa nu găsim nici cele mai slabe urme de îngăduință, pe care pe lângă o bunăvoință le-am putea găsi în vorbirea lui Grey. Poincaré vorbește încă și acum despre o „dictare a păcii” și duce amăgirea așa departe, par'că ar sta în fața

învingerii mai pe sus de orice îndoială. Și de data aceasta Poincaré cel puțin a voit să apară mulțimii ca politician răspunzător. Căpetenia republicii franceze însă nu s'a putut încă ridica din demagogia respingătoare.

D-l Poincaré își are de sigur motivele sale, de face pe omul sălbatec, precum și le va avea d-l Grey, de vrea să apară corect, dându-și aer de mai mare îngăduință. Inșă pacea nu se va încheia nici prin vorbiri de felul acestora. Înțelegerea adevăratei stări a războiului și cutezanța sau trectrebuința de-a mărturisi aceasta împreună cu urmările ei, va crește încă.

Declarațiile lui Poincaré.

Berna. — Președintele Republicii franceze Poincaré, a ținut un discurs în fața refugiaților din Lorena cu ocazia vizitei sale în Nancy, și a ținut să-i asigure de simpatia Franței întregi făgăduindu-le, că după pace se vor putea întoarce în vechia lor patrie, căci se va împlini dorința compatrioților. Intre altele Poincaré a mai spus următoarele:

— Franța nu-și va expune fiii ei pericolului unei noi ofensive. Puterile centrale chinuite de remușcări sufletești, îngrozite de prelungirea războiului, dar în același timp, înfiorate de indignarea și ura, care și-au atras-o din partea întregii omeniri, voesc să facă ca lumea să creadă, că exclusiv Antanta e răspunzătoare pentru prelungirea războiului. E o ironie grosolană, dar cu care nu vor induce pe nimeni în eroare.

Dușmanii noștri nu ne-au propus pace nici deadreptul, nici prin mijlocirea cuiva, dar nici nu voim ca să ne ofere pace. Voim ca ei să împlore, să cerșească dela noi pace. Nu voim să ne supunem condițiilor lor, ci voim să dictăm condițiile noastre. Nu voim o pace care să facă cu puțință ca imperiul german să decidă, un nou război, când îi va fi pe plac, o astfel de pace, ar fi pentru întreaga Europă o amenințare perpetuă. Dorim o pace, care restabilește toate drepturile, și care să fie o garanție serioasă pentru echilibrul între popoare și durabilitatea păcii. Până când nu vom putea obține o asemenea pace și câtă vreme dușmanii noștri nu se vor declara învinși, nu vom înceta războiul.

Ce a spus Eduard Grey?

La 10 Maiu ministrul de externe englez a spus unui reprezentant al ziarului „Daily News” din Chicago următoarele.

„Tirania prusiacă în Europa de vest nu va putea rezista. Făgăduințele făcute de Asquith relativ la restabilirea Belgiei și Sârbiei, se vor împlini. Vom observa până la sfârșit convenția cu aliații noștri de a nu încheia pace decât în comun acord cu aliații noștri. Noi luptăm pentru o Europă liberă, care n'are să fie numai liberă de stăpânirea unui popor asupra altora, ci și liberă de diplomația chinuitoare, care amenință într-una cu războiul prin zângănit de arme. Noi luptăm pentru egală îndreptățire, pentru lege, drept, pace și civilizația întregii lumi față de prepotența forței brutale, care nu cunoaște nici margini nici milă.

»Prusia tinde la o supremație prusiacă. Ea tinde la o Europă modelată de Prusia, voind a înlătura libertățile vecinilor și ale tuturor. Noi declarăm, că viața este între asemenea condiții insuportabilă. Aceasta o declară și Franța, Italia și Rusia.

Noi combatem și ideea germană despre utilitatea războiului și despre dorința

repetirii lui. Noi dorim o pace solidă în Europa și în lumea întreagă, care să fie garanție contra oricărui război de atac. Filosofia germană propagă, că o pace stabilă, înseamnă dizolvarea, denaturarea și abandonarea însușirilor eroice ale caracterului omenesc. Dacă va fi ca o asemenea filozofie să rămână ca energie reală, înseamnă aceasta o îngrijorare stabilă și neliniște, înarmări în continuu crescânde și împiedecarea dezvoltării omenimei în cadrele culturale și umanismului.

Noi credem, că certele popoarelor se pot împăca prin alte metode, decât cele ale războiului. Asemenea metode, de altă natură, sunt totdeauna efective dacă este bunăvoință și lipsește pofta de atac. Noi credem în conferințele internaționale.

»La toate aceste zicem cancelarului: Recunoașteți principiul pe care îl subliniaze toți ceice iubesc libertatea. Dați naționalităților libertatea pe care o consideră tirania prusiacă de milă dată popoarelor subjugate. Dați despăgubire pentru nedreptatea făcută.

„Credem, că dacă se vor distruge aceste visuri de stăpânire mondială, pe cari le-a cultivat pangermanismul, va stărui și poporul german să-și controleze guvernul. Aici stă speranța creării libertății și independenței naționale a Europei, pentru că o democrație germană nu va mai făuri planuri de război, cum a făcut-o militarismul prusiac. Dacă din acest război nu va învăța lumea a încunjura războaie, atunci a fost zadarnic războiul.”

„Potențații Prusiei au o singură idee de pace, cea a păcii de fer, care se dictează celorlalte popoare de prepotența germană. Ei nu înțeleg, că un popor liber ca și un om liber mai bine moare decât să se supună unui asemenea orgoliu. Prin urmare nu poate fi vorba de un sfârșit al războiului, până ce nu este frânt și părăsit acest orgoliu.”

La ce sumă să prețuesc cei căzuți pe câmpul de război.

Franța în cursul războiului din 1870 până 71 a cheltuit după cât e cunoscut vreo 2 miliarde de franci iar după restabilirea păcii alt miliard pentru restaurarea teritoriului devastat. La acestea se mai adaugă apoi 5 miliarde solvite Nemților drept despăgubire pentru înfrângerea suferită, iar pagubele avute la dobânzi și alte venituri similare se vor fi urcat și ele -- desigur -- la vreo 2 miliarde. Pierderile Nemților în acest război -- socotind morții și greu răniții -- s'au calculat rotund la 28,000 oameni. Francezii au fost nevoiți astfel să contribuie pentru un singur Neamț ucis nu mai puțin de 280,000 franci.

În războiul ruso-turc din anul 1877 au căzut 17,000 de ruși. Pentru un singur rus mort turcul a trebuit să plătească vreo 220,000 cor. Pe ruși în războiul ruso-japonez o viață de japonez îi vine ca vreo 280,000 de ruble.

Generalul Percin fostul comandant al armatelor franceze, împușcat la începutul actualului război pe cale statarială din ale căruia jucrări monumentale a rezultat organizația și dezvoltarea de azi a artileriei campestre franceze a susținut la timpul său în revista franceză „La science de la vie” că aceste cifre sunt cu mult prea exagerate. Pe de-o parte de sigur mijloacele tehnice moderne

de război au reclamat spese incomparabil mai mari decât cele din trecut și anume cu atât mai imense cu cât sunt ele mai perfecte, pe de altă parte însă progresul artei războinice de-a ucide a fost binișor retardat de progresele artei de apărare, cum o dovedește aceasta desvoltarea războiului din tranșee. Rezultatul se manifestă în faptul că procentul soldaților căzuți sau greu răniți s'a redus treptat în războaiele din urmă. Care va fi în această privință raportul în actualul războiu, deocamdată cu siguranță nu se poate prevedea. Perfecționarea extraordinară în timpul din urmă a tuturor mijloacelor de războiu va putea firește să producă iarăș o creștere neașteptată a procentului celor căzuți pe câmpiile întinse de război.

Câtă vreme — după datele generalului Percin din soldații lui Frideric cel mare își aflară moartea de eroi vre-o 6%, acest procent în cursul războaielor napoleonice scade la 3%, în războaiele din 1870 se reduce la 2%, iar în luptele din Mandjuria abia ajunge 1%.

Caracterul luptelor s'a schimbat însă din 1870 încoace radical. În acel timp luptele mari, cari au durat abia câteva zile, au fost întrerupte de pauze relativ lungi. În schimb cheltuelile naturalmente și-au urmat cursul lor staționar, fără ca în acelaș timp să îi crescut numărul soldaților uciși. În Mandjuria dinpotrivă lucrurile s'au petrecut altfel. Aproape în fiecare zi aveau loc lupte mai mult s'au mai puțin bogate în pierderi și faptul acesta s'a petrecut la fel săptămâni dea rândul. Luptele au dăinuit timp mai îndelungat, la Mukden 15 zile, 12 zile lângă Scha-ho, 8 zile în Liav-yang. E lucrul firesc, că această durată mai lungă a luptelor în întregime a urcat față de trecut numărul pierderilor ce se vin pe 1 oară de luptă. În războiul actual acest raport a luat proporții îngrozitoare. Luptele cari se estind azi pe o suprafață întinsă cum nu s'a mai pomenit în istoria universală durează săptămâni, chiar luni de-arândul, cum a fost de exemplu lupta dela Aisne.

E firește cu neputință să se prevadă cât de mari vor fi — chiar și numai aproximativ — pierderile în războiul actual și la ce sumă se vor urca spesele petru un singur francez sau german ucis.

E interesant că generalul Percin deja la începutul războiului a fost de părerea că cele mai multe jertfe nu sunt provocate atât de armele și tunurile dușmane cât mai ales de epidemiile de holeră, tifos, de eșofări, etc. Dispozițiile sanitare luate aproape de toți beligeranții de azi ne îngăduie încâtva să întrezărim justetea părerilor lui Percin.

În privința aceasta lucrurile au stat grozav de rău în cursul războiului crimeic. Aliații perdură atunci aproape de patru ori mai mulți oameni în urma epidemiilor contagioase decât prin luptă. Raportul s'a redus apoi în războiul ruso-turc din 1877—8 la 3:1 iar în Manjuria la 2:1 mulțumită dispozițiilor sanitare întreprinse de Japonezi. Generalul Percin ajunge astfel la conclusia că prin luarea de măsuri igienice se poate mai ușor preveni pierderile decât prin progresul tehnicei războinice de apărare.

Arcau.

DEPEȘI

Mișcări la Salonichi.

— După știrile dela Salonichi ale ziarelor italiene, armatele Ententei în Macedo-

nia grecească sunt acum în plină mișcare, au părăsit lagărele lor și au pornit spre Florina și Serres, unde au venit în contact cu trupele bulgaro-germane. În mai multe puncte cele două armate stau la o depărtare de 4 kilometri. Zilnic au loc lupte de artilerie și cavalerie. Ziarele italiene cred într'o apropiată ofensivă a trupelor Ententei la hotarul Bulgariei. Transportul trupelor sârbești din Corfu la Salonic continuă.

România și Bulgaria.

București. — „Dreptatea“ anunță: Acum două săptămâni, odată cu întoarcerea d-lui Radeff dela Sofia, guvernul român a primit propunerea de a angaja tratative pentru un schimb de mărfuri între România și Bulgaria. Aceste tratative au început și au continuat, după cum se știe între d. Al. G. Radovici ministrul industriei și comerțului și d. Simeon Radeff, plenipotențiarul bulgar la București.

Deși schimbul de mărfuri între România și Bulgaria este absolut necesar ambelor țări, totuși, tratativele urmate nu au fost lipsite de oarecare greutate.

La început Bulgaria se opunea la tranzitarea unui anumit material, necesar ministerului de război, și care se află acum la Salonic.

Grație însă spiritului conciliant cu care reprezentantul guvernului din Sofia s'a prezentat în ultimele întrevederi ce au avut loc la ministerul industriei, tratativele merg spre un bun rezultat. În schimbul mărfurilor ce România se obligă a le admite în tranzit din Germania pentru Bulgaria și în schimbul unor produse pe cari România le va furniza Bulgariei, aceștia vor permite tranzitarea a tot ce este depozitat la Salonic pentru România, precum și importarea unor articole ce prisosesc la dânsii.

Odată începuto tratativele între d-nii Radovici și Radeff, guvernul român a încercat să obție permisiunea de a ridica mărfurile ce le are depozitate la Salonic. Această permisiune trebuie să o dea comandamentul forțelor aliate, suverane deocamdată în portul grecesc. Cererea a fost adresată direct guvernelor respective (anglo-franceze) și se așteaptă un răspuns afirmativ din partea acestora. La sosirea acestui răspuns tratativele ce urmează în vederea schimbului de mărfuri, între Bulgaria și România, se vor termina prin semnarea unui protocol.

Luptele din Tirol.

Budapesta. — O ofensivă începută de trupele austro-ungare pe frontul din Tirol sudic împotriva Italianilor poate încresta deja câteva izbânzi frumoase. Până când Italianii s'au năzuit a sparge liniile noastre la Isonzo și în Tirol, armata noastră i a atacat în Tirolul sudic, acolo, unde ei nici nu se așteptau.

Noi am părăsit de la începutul războiului teritorul, ce se întinde spre sud dela Roveretto și patrurile italiene au și înaintat aici până la o depărtare de 3 km. de oraș. Mai departe însă nu au izbutit să pătrundă. Valea râului Etsch e aici atât de puternic apărată de stâncile de granit, încât toate atacurile italiene au fost respinse. Cu câteva zile înainte au suferit înfrângere în valea Brenta și Sugana, pe unde au încercat să străbată spre Trinst.

Trupele austro-ungare au izbutit să seceră învingerea la cea dintâi zi a atacului

tocmai pe acest teritor, pe care dușmanul l-a acoperit de douăsprezece luni neconținut cu o ploaie de granate și de gloanțe.

Până acum am făcut aproape 7000 de prizonieri, o mulțime de puști, mitraliere și tunuri. Italianii știau de ofensiva noastră, dar o așteptau într'altă parte. Ziarele lor recunosc înfrângerea, dar spun, că ofensiva austro-ungară e abia la început și că soldații italieni îi vor ști răspunde, în acelaș chip, cum au făcut Francezii la Verdun.

Cu mare mulțumire cetim în rapoartele oficiale, că la atacul din Tirolul sudic s'au distins în deosebi Românii din regimentul 43 al fraților bănățeni, cari cu vitejia lor neînfrântă au curățit cu baioneta șanțurile, ce le-au ocupat dela Italiani.

O nouă învingere strălucită împotriva Italianilor.

Budapesta 19 Maiu. Ofensiva noastră în Tirolul sudic înaintază sub conducerea moștenitorului de tron în chipul cel mai strălucit. Am cucerit dela Italiani forturile Campomolon și Toraro. Până acum, dela începutul ofensivei am prins 196 ofițeri, peste 10,000 soldați, 51 mitraliere și 61 tunuri italiene. Italianii au fost siliți a părăsi Mori.

Informațiuni

Sibiu. 19 Maiu n.

Henric Sienkiewicz.

Sunt cam douăzeci de ani, când într'o zi întreagă presa semnală simultan în public apariția unei capodopere. Dapă câteva săptămâni un nume nou alerga din gură în gură, pătrunzând pretutindenea, până și în cele mai umile sate, propagat prin toate trimbițele gloriei, popularizat prin tirage mari, prin operă, prin teatru, prin modă: era *Henric Sienkiewicz*, autorul romanului *Quo-Vadis*. Succesul acesta a fost fulgerător, imens, neauzit, poate cel mai mare dintre toate, pe cari le-a putut avea în epoca noastră o librărie și e departe încă de-a fi epuizat. Această reînviere prestigioasă a Romei Cesarilor a dat naștere unui nou gen de reconstruire a vieții antice.

Pentru de-a satisface așteptarea nerăbdătoare a publicului s'a grăbit a traduce și celelalte compoziții ale aplaudatului maestru. Dar acest public așa de puțin preparat în fața povestirilor unui period puțin cunoscut și de moravuri atât de streine, a încercat oarecare decepție. Ei bine, ori care ar fi meritele, putem afirma, că aceasta nu este opera capitală a maestrului, aceea în care își revelează el cu mai multă amploare toate darurile sale de artist, aceea unde este el mai mult el însuși polonez, numai polonez. Dacă Sienkiewicz e superior în *Quo-Vadis*, el este incomparabil, e unic în romanele sale din viața poporului polonez, în *Prin foc și sabie*, *Potopul*, *Domnul Wolodjowoski*, această minunată trilogie epică.

Henric Sienkiewicz a împlinit în zilele trecute vârsta de 70 de ani.

Concert în Sibiu pentru orfelinatul român. Vestim publicului nostru, că Joi, la Înălțarea Domnului, după amiază se va da un *concert religios* în sala festivă a Muzeului Asociațiunii de cântăcorul mixt al catedralei și corul seminarial *în favorul orfelinatului român*, ce se va înființa în Sibiu.

Dat fiind scopul nobil pentru care se dă acest concert nădăjduim, că publicul român va grăbi ca să-și deie obolul prin participarea la concert și prin marimonioase contribuiri benevole, ce sunt a se adresa Bibliotecii arhidiecezane din Sibiu, unde se vor vinde și biletele de intrare la timpul ce se va anunța.

„Casa lui Victor Rusu“. Un ziar maghiar din Capitală scrie: „În fața publicului maghiar nu sunt necunoscute faptele eroice ale detașamentului Rusu. Poporațiunea sârmană a Bucovinei a voit să-și arete recunoștința față de acest detașament, căruia îi poate mulțumi mult. Au colectat așadar suma de 365 cor., pe care au făcut-o dar soldaților din detașament. Eroii, pentru că să nu-i vatem, au primit darul oamenilor sârmani, dar suma aceasta au predat-o ofițerilor lor, cu rugarea de a o trimite locuitorilor din satele carpatine, distruse de Ruși. Ofițerii au contribuit la rândul lor și ei, ridicând suma la 1035 coroane, pe cari le-au trimis comisiunii de reedificare a satelor din Carpați. Din darul acesta al vitejilor soldați ai detașamentului Rusu, se va edifica în Carpați o casă“.

Pregătirea de vestminte militare în Sibiu. O tovărășie ocazională de industriași croitori din loc, a primit, la intervenția corporațiunii industriale, comanda pentru pregătirea a mai multor mii de uniforme militare (Mondure). Postavul pentru acestea a fost trimis deja din partea erariului militar — un vagon întreg. — și croirea uniformelor e deja în curs și în câteva zile se va începe cu cusutul acelor. La lucrarea

această pot participa mici industriași de profesiune croitori, cât și alte persoane îndemnatice la astfel de lucru, cari vor primi toate cele de lipsă, având să presteie numai lucrul. Plata e statorită de către ministerul de comerț și respectarea dispozițiunilor guverniale stă sub controlul corporațiunii industriale.

Cei ce doresc a se împărtăși de astfel de lucrare să se anunțe în zile de lucru în orele oficiale — 8—12— înainte de amiază în cancelaria corporațiunii

Concedii. Conform dispozițiilor mai nouă, se va acorda pe viitor fiecărui soldat, care a fost 6 luni fără întrerupere pe front, sau a făcut serviciu timp de 9 luni dincoace de front, un concediu de 14 zile.

Sir Robert Casement. Poporul irlandez îl va sărbători ca erou național și cu multe veacuri mai târziu va continua să se vorbească despre ele. Premierul Angliei, sir Asquit ține să arate lumii cum Anglia știe să trateze micile naționalități. Sir Robert Casement, înfocatul patriot irlandez, care și-a pus în joc viața și averea pentru mult prigonitul său popor, va fi adus din ordinul guvernului englez, înaintea tribunalului marțial.

Sir Robert Casement era un partizan fanatic al ideii de libertate irlandeză. Ca funcționar britanic, ca consul general, el a avut posibilitatea să arunce o privire adâncă asupra sistemului de prigonire englez îndreptat în contra Irlandei El se afla în serviciul guvernului britanic, dar rămase cu trup și suflet irlandez. Casement n'avea influență numai în patria sa, el se pare că cunoaște și secretele, pe cari guvernul englezesc are toate motivele să le ție ascunse.

Și țiele actualei mișcări revoluționare irlandeze ar trebui să ducă la dânsul. Intervenției sale se datorește declarația făcută la începutul războiului de către oficialitatea germană, prin care se asigură întreaga simpatie a Germaniei pentru mișcarea de libertate irlandeză. Sir Robert Casement nu s'a multumit însă numai cu agitația prin viu

grai. El voia să lupte în patria sa, în fruntea mișcării revoluționare, în contra prigonitorilor englezi. Într'o aventurioasă călătorie în Irlanda, ale cărei peripeții nu se cunosc încă, el fu prins de Englezi, dus la Londra și aruncat în închisoare, unde așteaptă acum condamnarea sa de către tribunalul marțial Vinovăția sa constă în faptul, că el nu putea privi în liniște nenorocirea patriei sale și că a crezut, că a sosit timpul pentru îmbunătățirea soartei Irlandei.

Orașul Verdun. Corespondentul ziarului „Times“, care a vizitat orașul Verdun, spune că până acum au căzut asupra acestui oraș 30.000 granate germane. Zilnic cad câte 450 granate asupra Verdunului, câte odată și câte 800—1000. Case cu șase etaje cad și se prăbușesc ca niște case de cărți de joc, îndată ce sunt nimerite de uriașele proiectile germane. Detunătura acestor proiectile face impresia ca și cum e sfârșitul lumii. Orașul e cu desăvârșire pustiu, fără oameni, multe cartiere sunt grămezi de ruini.

Tifosul exantematic la Iași. Mari sunt ravagiile pe cari le face tifosul exantematic în unele comune din județul Iași, dar și în oraș această teribilă epidemie face mari progrese.

În momentul de față sunt în oraș 11 cazuri de tifos exantematic. Situația e cu atât mai gravă cu cât majoritatea cazurilor s'a ivit chiar în centrul orașului, dintre cari unele în piața Unirii. Două din cele trei cofetării din această piață au fost închise, deoarece s'au constatat câțiva lucrători bolnavi. Astăzi proprietarul uneia din aceste cofetării a fost transportat la spital, prezentând simptome de tifos exantematic.

Teatrul orașenesc din localitate. Trupa D-lui Kiss Arpad, care a avut în săptămâna aceasta un program ales, va juca Sâmbătă opereta mare *Inclul de logodnă*.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului“.

Numeri singuratici din Foia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Sânciari: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satnău: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Sebeșul sâsesc: Librăria Erich Hutter
Băița: Ioan Belea	Hajmóskér: Librăria Szabó Karoly	Sibiu: Librăria „Foia Pop.“ Trafica Barbu
Beiuș: Librăria „Doina“	Ilașeg: Nicolae Sbucnea	„ Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Tințea	„ Karl Engber
Blaș: Librăria Seminarială	Königsfeld-Brunn: Vilbald Sobol	„ Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva“	Lipova: Onuș Moldovan	„ Laj. v. Nemeth
Brașov: „Brassoi Lapok“	Lugoș: Librăria Gh. Țăranu	„ Jahota
Brunn: Fried. Irrgang Brüder Witzek	Orăștie: Weiss Dezső	I. Binder
Arnold Borkovec Fany Endlicher	Oravița: Librăria I. E. Țieranu	Turda: Librăria Poporală
Cluj: Petru Barișiu Grünfeld Jozsefne Jokai Tözsdé Lucy Tözsdé	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșei: Amalia Kirchner
Deva: Libr. Schuller Albertne	Râșinari: Bucur Țincu	Viena: Comitetul de caritate al Capelei române pen- tru soldați rom. răniți. (le împarte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	Ilie Radu, I. Walfischg. 8
		Trafica A. Locatelli VII Mariahilferst. 72
		Vintul de jos: Filiata „Ardeleana“

În toate aceste locuri se află „Foia Poporului“ în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiu, după cum e depărtarea.

Foia de Joia-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori să vândă foia, sau să recomandă vânzători de în foi orașele și satele unde nu sunt, se binevoiesc să scrie la Administrația „Foia Poporului“, de unde va primi condițiile. De la vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea noilor abonați.

După cum am anunțat, numărul de Sâmbăta, 2 Aprilie v. din „Foia Poporului“ s'a trimis tuturor abonaților foii noastre de Dumineca. Rugăm deci pe toți aceia, cari doresc să aboneze foia de Marția și Sâmbăta, să binevoiesc să pună la postă cât mai curând prețul abonamentului, ca astfel să le putem trimite toate foile regulat și pe mai departe. Numerele celelalte se trimit numai abonaților, cum și celor ce vor trimite banii în zilele proxime.

Pentru trimiterea abonamentului am adăugat la foia de la 2 Aprilie v. mandate postale. Abonații vechi sunt rugați să scrie lângă numărul 15, care e tipărit pe mandat, sus în colțul din stânga, și numărul foii de pe adresa cu care primesc acum gazeta. Prin aceasta ne ușurează foarte mult controlarea în cărți, fiindcă așa dăm mai ușor de adresa lor cea veche. Abonații cei noi sunt rugați să scrie pe cuponul mandatului, că ei acum abonează întâi foia.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligenți și țărani dela sate, ne adresăm cu rugarea, să binevoiesc să lățească cât mai tare foia noastră în cercul cunoștințelor lor.

„Foia Poporului“ se poate abona: cea de Dumineca singură, ca și până acum, sau la o altă cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foia de Dumineca:

Pe un an . . . . . K 5.40

Pe o jumătate de an 2.70

Foia de Marția și Sâmbăta:

Pe un an . . . . . 8—

Pe o jumătate de an . . . . . 4—

Pe trei luni . . . . . 2—

De acum până la Anul nou . . . . . 6—

*

Cine dorește să cunoască „Foia Poporului“, să ne scrie pe o simplă carte postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, după cum va dori.